

Такива — отъ сиви по-сиви, отъ мрачни по-мрачни сж ноемврийскитѣ дни.

Три пжти въ седмицата идва пощата. Донася нѣщо за флотското училище и кмета, туй-онуй за търговцитѣ, нѣкое известие отъ банката за рибаритѣ. Нарѣдко донася и картички отъ курортитѣ. Питатъ бившитѣ си хазяи, не се ли е намѣрила гривната или гумената топка, изгубени тамъ презъ лѣтото.

Три пжти въ седмицата идва пощата и никога нищо не е донасяла за Марта. А ето че днесъ, въ сжбота, ѝ донася писмо. Дебелъ, тежъкъ пликъ съ червенъ печатъ и чужди пощенски марки. Писмо отъ чехския градъ Братислава. Праща ѝ чехчето четири портрета. Направи ги, когато я накара да му стои мирно съ чужда совалка и мрежи и да го гледа право въ синитѣ очи. Писмото Марта не разбираше. Но знаеше, че въ него нищо лошо не пишеше, за загубени вещи не се и споменаваше. Тя гледаше тънкитѣ редчета съ високо жглести букви и имъ се радваше. Но преди да се нагледа на писмото и печата, на маркитѣ и портретитѣ, новината се разнесе изъ градчето.

Тръгна новината за писмото съ червения печатъ изъ града, по складоветѣ, между плетачкитѣ; мина къмъ пристанищната скеля и между рибаритѣ, презъ баиритѣ и лозята и стигна чакъ до нивитѣ на бѣжанцитѣ и до далянитѣ. Намѣриха женитѣ за какво да приказватъ една съ друга, пустнаха си езицитѣ си на воля — още повече, че се касаеше за писмо, което Марта не показва на никого.

Разправяха отначало, че младиятъ чехъ се влюбилъ въ Марта, изпратилъ ѝ портрети на башата, майката и сестритѣ си, къмъ портретитѣ приложилъ